Ekskomuniki (tr). 1 (K) Forpeli el la eklezio. 2 (f) Solene forpeli el iu partio.

ekskoriacio z . Haŭta skrapvundeto. ~1. Skrapvundeti la haŭton.

ekskrecio ♥. Funkcio per kiu la neutilaj (sekreciitaj) restaĵoj de la animalo estas eligataj el la korpo. ∼l. Malplenigi per ~o. ~a. Rilatanta aŭ servanta al ~o.

Ekskremento. Restaĵo de la digestitaj nutraĵoj, eligitaj el la ventro. Kp feko, MALPURAĴO, REKREMENTO, FEĈO. ~a. 1 De ~o. 2 (f) Malestiminda, malŝatinda: ~a animo Z. Kp kota.

* Ekskurso. Longa plezura aŭ esplora promenado: scienca, enmonta, geologia ~o.

e(k)skuzi (tr). Prezenti motivon aŭ pretekston por senkulpigi iun aŭ malpligravigi la riproĉataĵon: ~i sian foreston; sin ~i pri io. ~o. Motivo aŭ preteksto por senkulpigi iun aŭ malpligravigi la kulpon: prezenti efektivan ~on; vi akceptu niajn ~ojn.

ekslibriso. Surskribo aŭ bildo, kiun iu surmetas sur la libroj de sia biblioteko, por montri, ke ili estas lia propraĵo.

ekspanslo Z. 1 🛵 £ Plivastiĝo, plietendiĝo: kolonia ~o de ŝtato. Politika ~o. Plivastiĝo de la povo aŭ de politika influo. Ekonomia ~o. Ekkonkero de debito en fremdaj landoj. 2 Dilatiĝo aŭ dispremiĝo de gaso aŭ de vaporo en aparato aŭ maŝino: vapormaŝino kun triobla ~o.

* Ekspedi (tr). Sendi al difinita adreso, loko: ~i leteron, komercaĵon, armeon. ~o. 1 ~ado. 2 ~itaĵo.

ekspedicio Z. 1 Aro da soldatoj aŭ ŝipoj, senditaj por porti militon en iun malproksiman landon. 2 Aro da homoj aŭ ŝipoj senditaj por esplori malproksiman regionon por komerca aŭ scienca celo: ~o al la norda poluso.

Eksperimento. Metoda provo por kontroli aŭ pruvi iun hipotezon per observo de intence produktita fenomeno: la ~oj de Pasteur pri la spontanea nasko; kun lingvo natura neniu kuraĝas fari iajn ~ojn Z. ~1 (tr). Fari ~ojn. ~a. Bazita sur ~oj: fiziko estas ~a scienco. Vd Laboratorio. eksperto = ekspertizisto.

ekspertizi Z (tr). Komisie esplori aŭ taksi iun aferon, kiel faka spertulo : la

ministro petis ~on de tri profesoroj pri la demando. ~isto. Faka spertulo, komisiita por proponi decidon pri iu duba afero aŭ por taksi la valoron de io.

ekspliki (tr). Klarigi k komprenigi ion, montrante ĝian signifon, ĝian naturon, ĝiajn kaŭzojn aŭ motivojn : ~i tekston mallacilan.

* Eksplodi (ntr). 1 Forte k brue skui aeron, pro subita plivolumeniĝo de gaso : dinamilo facile ~as. Kp EKFLAMI, FLA-GRI. 2 Brue diskrevi, pro granda interna premo de l' gasoj : bombo, mino, vapormaŝino, torpedo ~as. Kp disrompiĝi, DISSALTI, DISSPLITIĜI. 3 (f) Subite k brue eksterigi fortan senton aŭ pasion, kiun oni ne povas plu deteni : ~i de furiozo, de kolero, pro ĝojo, per rido B, per larmoj ; li ~is, dirante, ke... Z; li penis trankviligi la ~ojn de sia edzino B. 4 (f) Subite k brue komenciĝi : la milito ~is neatendite : ~as ĝojo Z, striko, ribelo, katastrofo, krio. ~o. 1 Brua subita plivolumeniĝo de naskiĝantaj gasoj : ~o de lumgaso, de mingaso; ~motoro. 2 Brua subita diskrevo pro interna premado de gasoj : ~o de kaldronego, de vulkano. 3 (f) Subita brua eksteriĝo de forta sento aŭ pasio : ~o de kolero, ĝojo, amo ; voĉo plena de flamecaj ~oj. 4 (f) Subita brua komenciĝo: ~o de milito, ribelo, kriego. ~aĵo. Substanco, kiu povas ~i : dinamito, nitroglicerino estas ~ajoj. ~ema. 1 Facile ~anta : ~emaj substancoj. 2 (f) Facile incitiĝanta : ~ema karaktero; li estas ~ema kiel pulvo Z (Kp flamiĝema, fulma, boli). ~igi. Kaŭzi ~on ; fari, ke io ~as : unu fajrero sufiĉas por ~igi pulvon; ~igi bombon, koleron, ribelon. ~igilo. Aparato per kiu oni ~igas minon, torpedon ktp.

Ekspluati (tr). 1 Uzadi ion, valorigante ĝin por sia profito: ~i minejon, fervojon, firmon, gazeton; malbone ~ita kolonio; ~i bienon, fabrikon; (t) ~i sian kapablon; ŝi ne scias ~i sian influon al la ministro B; ~i la publikan scivolemon. 2 Troprofiti el ies laboro, ne donante justan kompenson: ~i proletaron; la premata k ~ata popolo B; ~i la klientojn (Kp elsuci, senplumici. Vd ungego). 3 Trouzi: ~i ies paciencon. ~egl B. ~i 2 k 3.